

**İstanbul
Yeminli Mali Müşavirler Odası**

AR-GE MERKEZLERİ VE TEKNOKENT İSTİSNA KAZANÇLAR ÜZERİNDEN FON AYRILMASI VE ÖZELLİKLİ DURUMLAR

Dr. Kamber Kaya

YMM – Öğretim Görevlisi

kamberkaya@endeksdenetim.com

Sunum Planı

- Ar-Ge Faaliyetlerinin önemi,
- Ar-Ge ile ilgili destekler, yasal düzenlemeler,
- Ar-Ge harcamalarına ilişkin özellikli durumlar,
- Ar-Ge Merkezleri ve Teknokent İstisna Kazançlar Üzerinden Fon Ayrılması ve özellikli durumlar,
- Girişim sermayesi fonu, Girişim Sermayesi ortaklıkları ve kuluçka merkezlerinde yer alan girişimcilere yapılan yatırımlardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi,

Ar-Ge Faaliyetlerinin Önemi

3

Globalleşen dünyada **rekabet** çok önemli hale gelmiştir. Artan rekabet ortamında işletmeler **yüksek teknoloji** ürünleri **uygun fiyata** üretebildikleri sürece hayatlarını devam ettirebilir hale gelmişlerdir.

- ➔ Bu nedenle **yeniliklere açık**, nitelikli işgücü ile **Ar-Ge yatırımı** yapan işletmeler uzun süre ayakta kalabilir ve piyasanın talep ettiği ürünleri üretmeye devam edebilir.

Ar-Ge Faaliyetlerinin Önemi

4

Yeniliklere **ayak uyduramayan** işletmeler iş hayatından silinmekte,

- Günümüzde bir ülkenin uluslararası çapta prestiji ancak evrensel bilim ve teknolojiye yaptığı **katkısı** ile ölçülür.
- Rekabet gücü ise büyük oranda şirketlerinin **rekabet edilebilir teknolojik ürünler** üretip üretmediği ile ölçülmektedir.

Ar-Ge

5

Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge):

- Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan **bilgi dağarcığının artırılması** ve
- bunun **yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak** üzere kullanılması için **sistemik bir temelde** yürütülen yaratıcı çalışmaları,
- çevre uyumlu **ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri** ile alanında **bilimsel ve teknolojik gelişme** sağlayan,
- **bilimsel ve teknolojik** bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, **deneysel, bilimsel ve teknik içerik** taşıyan faaliyetleri ifade eder

Ar-Ge

- Araştırma ve Geliştirme sürekli bir yenilik çabası ve sürecini gerekli kıldığından **kesintisiz ve sistematik** bir çabayı gerektirir.
- Ar-Ge, bilimsel ve teknik bilgi birikimini **sürdürmek** ve **arttırmak** amacıyla sistematik bir temele dayanılarak yürütülen **yaratıcı çabalarla** elde edilen bilgi birikiminin yeni süreç ve **uygulamalarda kullanımı** şeklinde de tanımlanabilir.

Ar-Ge Destekleri

7 **Ar-Ge ve Tasarım İndirimi** (Mülga KV Md. 10, GVK Md. 89)

- ➔ **Gelir Vergisi Stopajı Teşviki** (GVK Geçici Md. 75, AGİ uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin; **doktoralı olanlar ile temel bilimler** alanlarından birinde **en az yüksek lisans** derecesine sahip olanlar için **yüzde 95'i**, yüksek **lisanslı olanlar ile temel bilimler** alanlarından birinde **lisans** derecesine sahip olanlar için **yüzde 90'ı** ve **diğerleri için yüzde 80'i** muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilir,)
- ➔ **Sigorta Primi Desteği** (Sigorta Primi İşveren payının yarısı)

Ar-Ge Destekleri

8 Damga Vergisi İstisnası

- Teknogirişim Sermayesi Desteği
- Proje Kapsamında **Hibe ve Fon İstisnası** (5 Yıl Özel Fon, Gelir yazılmaz, Ar-Ge ve Tasarım harcaması olarak dikkate alınmaz,)
- Proje Kapsamında Yapılan **İthalatta İstisna**
- **Siparişe Dayalı** Ar-Ge Projelerinde İstisna
- **Temel Bilimler** Alanında Mezun **Personel Desteği** (Matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programları)
- Öğretim Elamanı Desteği
- Tasarım Tescil Desteği

Ar-Ge ve Tasarım İndirimine Konu Edilebilecek Harcamalar

- Ar- Ge harcamalarının sınırları 5746 sayılı yasa, yönetmelik ve tebliğlerle açıklanmıştır.
- Harcamalar Ar-Ge ve tasarımla **doğrudan ilgili** olmalıdır.
- Öncelikle işletmelerin dönem içinde yaptıkları Ar-Ge ve tasarım **harcamalarının niteliğinin** belirlenmesi önemlidir.

Ar-Ge ve Tasarım İndirimine Konu Edilebilecek Harcamalar

- İlk madde ve Malzeme Giderleri
- Amortismanlar
- Personel Giderleri
- Genel Giderler
- Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- Vergi, Resim ve Harçlar

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

11

- ➔ Ar-Ge ve tasarım projeleri ile ilgili olan ve işletme **dışında yerli veya yabancı** diğer kurum ve kuruluşlardan alınacak **mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar veya analiz hizmetleri, hukuki veya bilimsel danışmanlık** hizmetleri ile buna benzer diğer hizmet alımları kapsamında yapılan harcamaları kapsar.
- ➔ Bu şekilde alınan hizmetlerin tutarı projenin toplam harcama tutarının **yüzde ellisini geçemez.**
- ➔ Bu harcama kaleminin **ayrıştırılmasının nedeni,** projelerde **3. tarafların katkısının** ölçülmesidir.

Hibelerin İzleneceği Hesaplar

12

Ar-Ge ve tasarım projeleri ile ilgili olarak çeşitli fon kaynaklarından alınan **hibe şeklindeki destekler**, desteğin **tabi olduğu yasal düzenleme** hükümlerine uygun olarak **zel bir fon hesabında** izlenir.

- ➔ Bu fon **hesabında yer alan tutarlar**, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde **gelir olarak dikkate alınmaz**.

Hibelerin İzleneceği Hesaplar

13

Alınan hibeler TDHP'na göre **549 Özel Fonlar** hesabında uygun bir alt **hesapta 5 yıl süre** ile izlenir. Bu fon 5 yıl içinde **sermayeye ilave dışında** başka bir şekilde **kullanılamaz.**

- ➔ Bu hesapta **geri dönüşü olmayacak** hibe şeklindeki **fonlar izlenir.**
- ➔ Kredi şeklinde **geri ödenecek** destekler ise bu kapsamda **değerlendirilemez.**

Koşullara Uyulmaması Hali

14

Ar-Ge projeleri ile ilgili hibe şeklinde alınan ve 549 Özel Fonlar hesabında tutulan bu tutarlar, bu fonun elde edildiği hesap dönemini izleyen **beş yıl içinde sermayeye ilave** dışında bir amaçla kullanılamaz.

- ➔ Fonun sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde **başka bir hesaba aktarılması** veya işletmeden **çekilmesi** durumunda, **zamanında** tahakkuk ettirilmeyen **vergiler vergi ziyayı cezası ve gecikme faiziyle** birlikte ilgili işletmeden tahsil edilir.

Devir, Nevi Değişikliği, Tasfiye, İflas Halinde Özel Fonun Durumu

15

Özel fon hesabında tutulan fonların **KVK'nın 19 ve 20.** maddelerinde yer alan **şartlara göre devir işlemi**, desteğin yer aldığı özel fon hesabının devralan kurumun bilançosunda aynen yer alacağından dolayı işletmeden **çekiş olarak değerlendirilmeyecek,**

- ➔ **Devir işleminin şartlara uygun gerçekleşmemesi halinde ise şartlar ihlal edilmiş sayılır.**
- ➔ KVK'ya göre **tür (nevi) değişikliği** işlemleri de **devir niteliğinde** olduğundan şartın **ihlali olarak sayılmaz,**
- ➔ Hibe desteği alan bir işletmenin **5 yıllık süre bitmeden tasfiyeye** girmesi ve iflası halinde şartlar ihlal edilmiş sayılır.

Alınan Hibelerin (Fonların) Ar-Ge İndirimine Etkisi

16

Ar-Ge ve tasarım projeleri ile ilgili olarak alınan hibe şeklindeki destekler, **özel bir fon hesabında** izlenir ve bu fonlar vergiye tabi kazancın tespitinde **gelir olarak değerlendirilmez.**

➔ Ayrıca bu tutarlar **Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının tespitinde** Ar-Ge, yenilik veya tasarım **harcaması olarak dikkate alınmaz**, alınan hibeler Ar-Ge indirimi hesabı yapılırken **harcama tutarından indirilerek** Ar-Ge indirim tutarına ulaşılır.

➔ **Ar-Ge ve Tasarım indirimi = Ar-Ge Harcaması – Alınan Fonlar**

Alınan Hibelerin (Fonların) Ar-Ge İndirimine Etkisi

Beyanname üzerinden **Ar-Ge indirimini hesaplanırken** çeşitli kuruluşlar tarafından **sağlanan hibe** şeklindeki tutarlar **henüz işletmeye aktarılmamış ise** fon tutarının ilgili dönemde **tahakkuk esasına göre** hareket edilerek **tahakkuk ettirilmesi** ve hibe tutarını aşan Ar-Ge harcamalarının ise harcamanın yapıldığı dönemde **Ar-Ge indirimine konu edilmesi** gerekir.

➔ Hibe tutarının kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan **hibe tutarından farklı** olması halinde **düzeltilme beyannamesi** verilmelidir.

Sipariş Üzerine Yapılan Ar-Ge Projeleri

Siparişe dayalı Ar-Ge düzenlemesi ile Ar-Ge ve tasarım **imkân ve kapasiteleri sınırlı** olan özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere, **sözleşme** çerçevesinde **siparişe dayalı olarak** Ar-Ge veya tasarım **projelerini gerçekleştirme amacını** taşıyan, diğeri yandan Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin de **atıl kapasitelerini** değerlendirmesini hedeflemiştir.

- ➔ Sipariş üzerine yapılan Ar-Ge ve tasarım faaliyeti sadece Ar-Ge merkezleri ve Tasarım merkezlerinin **sözleşme yaparak, siparişe dayalı olarak** yürüttükleri Ar-Ge ve tasarım projelerini kapsar.

Sipariş Üzerine Yapılan Ar-Ge Projeleri

19

Genel olarak **işletmeler** Ar-Ge faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürünün, **gayri maddi hakkının sahibi olur** ve bunlar üzerinde **tasarruf hakkına sahip** olurlar. Bu hakları **satabilir, kiralayabilir, üretim sürecinde kullanabilirler.**

➔ **Sipariş üzerine** sözleşmeye dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve tasarım projelerinde ise **ortaya çıkan gayri maddi hakkın sahibi ise siparişi verendir.**

➔ Yapılan iş çeşitli nedenlerle **kendilerinin yapamadığı** Ar-Ge ve tasarım projelerinin bir **sözleşme ile Ar-Ge ve tasarım merkezleri aracılığıyla yürütülmesi** ve sonucunda elde edilecek ürünün / **gayri maddi hakkın sahibi** olmaları olarak **özetlenebilir.**

Sipariş Üzerine Yapılan Ar-Ge Destek Unsurları ve Ar-Ge İndirimi

20

- ➔ Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde **siparişe dayalı olarak yürüttükleri** Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak **yaptıkları harcamaların yüzde ellisi** Ar-Ge ve tasarım **merkezleri tarafından**, harcamaların diğeri **yüzde ellisi ise siparişi veren** gelir veya KV **mükellefleri tarafından** beyannamelerinde **indirim olarak** dikkate alınır.
- ➔ Siparişi verenin **mükellefiyetinin bulunmaması** halinde Ar-Ge veya tasarım **harcamasının tamamı** Ar-Ge veya tasarım **merkezi tarafından** beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilir.
- ➔ **Sipariş verenler** sadece, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile siparişe ilişkin **kâğıtlara ait DV istisnasından** yararlanır.

Sipariş Üzerine Yapılan Ar-Ge – Geçici Vergi

21

- Her bir geçici vergi döneminde hesaplanan toplam Ar-Ge ve tasarım **indirimi tutarının yarısı**, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname **verme sürelerinin başlangıcından önce** siparişi verene **yazılı olarak bildirilir**.
- Böylece hesaplanan Ar-Ge ve tasarım indiriminin yüzde **ellisi siparişi veren** tarafından, **yüzde ellisi ise siparişi gerçekleştiren** Ar-Ge ve tasarım merkezi tarafından **beyanname üzerinden** indirim konusu yapılır.

Artırımı Ar-Ge İndirimi

22

- ➔ Ar-Ge, tasarım ve yenilik faaliyetlerine yönelik olarak **harcama kapasitesinin artırılması** ve böylece **rekabete dayalı**, katma değeri yüksek, teknolojik altyapıya sahip, ve **değişime açık** ürünlerin **üretilmesinin, tasarlamasının teşviki** amacıyla yapılan düzenlemelerden biridir.
- ➔ Artırımı Ar-Ge indirimi **sadece Ar-Ge ve tasarım** merkezlerinde uygulanabilir. Bu merkezlerde belirlenen **göstergelerden en az birinde % 20 artış** gerçekleştirilmesi artırımı Ar-Ge uygulaması için gereklidir.

Artırımı Ar-Ge İndirimi

Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde;

23

- a) Ar-Ge veya tasarım **harcamasının toplam ciro** içindeki payı
- b) Tescil edilen **ulusal veya uluslararası patent** sayısı
- c) **Uluslararası destekli proje** sayısı
- ç) **Lisansüstü dereceli** araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge **personeli sayısına oranı**
- d) Toplam **araştırmacı sayısının** toplam **Ar-Ge personeli sayısına oranı**
- e) Ar-Ge sonucu ortaya çıkan **yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı.**

Artırımı Ar-Ge İndirimi Örneği

Örnek : AC. A.Ş.'nin **2017 ve 2018** yılı gerçekleşen toplam ciro miktarları ile o yıllarda gerçekleşen Ar-Ge harcamalarına ait bilgiler ile yararlanabileceği Ar-Ge harcamaları tutarları aşağıdaki gibi hesaplanır.

Açıklama	2017 (TL)	2018 (TL)
Ar-Ge Harcaması	2.000.000	5.000.000
Toplam Ciro	100.000.000	150.000.000
Ar-Ge Harcamasının Toplam Ciro içindeki Payı	% 2	% 3,33
Ar-Ge Harcamasının Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı	-	% 66,66
Ar-Ge Harcamalarındaki Artış	-	3.000.000
Artırımı Ar-Ge İndirimi Tutarı (Artan harcama tutarı / 2 – 5.000.000 – 2.000.000 = 3.000.000 / 2 = 1.500.000)	-	1.500.000
Ar- Ge Harcaması Tutarı +	-	5.000.000
Toplam Ar-Ge İndirimi Tutar =	2.000.000	6.500.000
Tescil edilen ulusal ve uluslararası patent sayısı	2	2
Uluslararası destekli proje sayısı	3	2
Lisansüstü dereceli araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı	% 40	% 46
Toplam araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı	% 65	% 72
Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı	% 10	% 11

...

Artırımı Ar-Ge İndirimi Örneği

25
Örnekte Ar-Ge harcamasının **toplam ciro içindeki** payını **%20'den fazla (% 66,66)** artıran işletme belirlenen göstergelerden biri olan Ar-Ge harcamasının toplam ciro içindeki payının bir önceki yıla oranını **% 20'den fazla** artırmış olma şartını gerçekleştirmiş durumdadır.

- ➔ Dolayısıyla 2018 yılındaki Ar-Ge harcamalarının bir önceki yıla göre artışının **% 50'si olan** $[(5.000.000 - 2.000.000) \times \%50]$ 1.500.000 TL'yi **ilave olarak Ar-Ge indirimine konu edebilecektir.** Mükellef kurumun 2018 yılı hesap döneminde indirim konusu yapabileceği **Ar-Ge indirimi** toplam tutarı ise **6.500.000 TL olarak** hesaplanacaktır.

Artımlı Ar-Ge İndirimi Örneği

26

- ➔ Bir kriterdeki artışın % 20 olması yeterli olacaktır.
- ➔ Diğer kriterlerdeki artışlar % 20'nin **altında** kalmasına rağmen mükellef **artan Ar-Ge harcamasının % 50'si** oranında **artımlı Ar-Ge** indiriminden yararlanabilecektir.
- ➔ Bu kriterler **her yıl ayrı ayrı** değerlendirilecektir.

Geçici Vergi Dönemlerinde Uygulama

27

- ➔ Artırımlı Ar-Ge indirimi hakkından **geçici vergi** dönemlerinde yararlanmak **mümkündür**.
- ➔ Ancak **bazı kriterlerin yıl içinde** hesaplanmasının **zorlukları** bulunmaktadır.
- ➔ **a) Yıl sonunda tespit edilecek kriterler**
- ➔ Ar-Ge veya tasarım harcamasının **toplam ciro** içindeki payı
- ➔ Ar-Ge sonucu ortaya çıkan **yeni ürünlerden elde edilen** cironun toplam ciroya oranı

Geçici Vergi Dönemlerinde Uygulama

Kriterlerinin **yıl başında veya ilk geçici** vergi

28

dönemlerinde saptanması **mümkün olmayacaktır.**

- ➔ Bu kriterlere uygunluk ancak **yıl sonlarında** hesaplanabilecektir. Ciro nedeniyle ancak **4. dönem** geçici vergi beyannamesinde **faydalanılabilir.**
- ➔ **b) Yıl içinde tespit edilecek kriterler**
- ➔ Tescil edilen ulusal veya uluslararası **patent sayısı** ile
- ➔ Uluslararası **destekli proje** sayısında
- ➔ Bu kriterler **yıl içinde belirlenebilir**, bu kriterlerde **%20 oranında artış** gerçekleştiren Ar-Ge ve tasarım merkezleri artışın gerçekleştiği **geçici vergi döneminde** ilave indirim hakkından **yararlanabilir.**

Ar-Ge İndiriminde Endeksleme

29

Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili vergilendirme döneminde **indirim konusu yapılamayan** tutar, sonraki vergilendirme dönemlerine **devredilir**.

- ➔ Devredilen tutar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen **yeniden değerlendirme** oranında **artırılarak dikkate** alınır.

Yeniden Değerleme Oranına Göre Ar-Ge İndirimi	Tutar
2017 Yılı Ar-Ge İndirim Tutarı	2.000.000,00
2017 Yılı Kurumlar Vergisi Matrahı	1.300.000,00
2017 Yılı Mahsup Edilemeyen Ar-Ge İndirimi	700.000,00
2017 Yılı Yeniden Değerleme Oranı	0,14470
Yeniden Değerleme Sonucu Hesaplanan Ar-Ge İndirimi	101.290,00
2018 Yılına Devir Edilen Ar-Ge İndirimi Tutarı	801.290,00

Ar-Ge İndiriminde YMM Raporu

30

5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme Ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel **Tebliğ, seri no. 6** 'da yer alan hüküm;

- ➔ **Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde** Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulanabilmesi için yeminli malî müşavir **tasdik raporunun** ilgili mevzuatta belirtilen **süre içinde** bağlı bulunan **vergi dairesine verilmesi** zorunlu olup,
- ➔ Sayılan merkezlerin Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri için **sayılan belgeleri** beyannameyle birlikte **ayrıca verilmesi istenilmez.**

Ar-Ge İndiriminde YMM Raporu

31 Ar-Ge harcaması yapan, Ar-Ge ve tasarım indiriminden **yararlanmak isteyen** mükelleflerin GV ve KV tam **tasdik sözleşmeleri** bulunuyorsa aynı rapor içinde **bir bölüm açılarak** Ar-Ge indirimi **tahlil edilebilir**.

➔ Belirtilen belgeler **tam tasdik** raporu **ekinde bulunuyor ise** Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin olarak **ayrıca** tasdik raporu **düzenlenmesine gerek** bulunmamaktadır.

➔ Tam tasdik **sözleşmesi bulunmayan** mükelleflerin ise ayrıca YMM Ar-Ge ve tasarım indirimi **istisna raporunu** belirlenen sürede bağlı buldukları **vergi dairelerine** vermeleri gerekmektedir.

➔ AR-GE MERKEZLERİ VE TEKNOKENT İSTİSNA KAZANÇLAR ÜZERİNDEN FON AYRILMASI VE ÖZELLİKLI DURUMLAR

Yasal Düzenleme

33

1- **5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme Ve Tasarım** Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun

- ➔ **İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurlar** başlıklı **Madde 3** ile
- ➔ (14) **1/1/2022 tarihinden itibaren** 3 üncü madde kapsamında yıllık beyanname üzerinden **yararlanılan indirim tutarı 1.000.000** Türk lirası ve üzerinde olan **kurumlar vergisi** mükellefleri tarafından, bu tutarın **yüzde ikisi pasifte geçici** bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, **yıllık bazda 20.000.000** Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın olduğu **yılın sonuna kadar** Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş **girişim sermayesi yatırım fonu** paylarının satın alınması veya girişim sermayesi **yatırım ortaklıkları** ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki **kuluçka merkezlerinde** faaliyette bulunan **girişimcilere sermaye** olarak konulması şarttır.

Yasal Düzenleme

34

► Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar **aktarılmaması** durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden **indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi**, ilgili yılda yararlanan Ar-Ge indirimine **konu edilemez**. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler **vergi ziyai cezası uygulanmaksızın** tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir,

Yasal Düzenleme

35

- **2- 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu (28/1/2021-7263/6 Md.)**
- **Ek Madde 3-** 1/1/2022 tarihinden itibaren geçici 2 nci madde kapsamında **yıllık beyanname üzerinden istisna** edilen kazançları tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın oluşturduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da bu Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır.

Yasal Düzenleme

36

- **3- 16.12.2023 Tarih ve 32401 sayılı** Resmi gazetede yayımlanan **7953 Sayılı Cumhurbaşkanlığı** Kararı ile belirtilen kanuni düzenlemelerdeki **hadler** Cumhurbaşkanına verilen yetki çerçevesinde
- **01.01.2024 tarihinden geçerli** olmak üzere artırılmıştır.
- Karar ile Yararlanılan **indirim veya istisna** tutarı **2.000.000 TL**,
- **oran % 3**,
- yükümlülük **sınırı 100.000.000 TL** olarak belirlenmiştir.

Kapsam

37

- 1- **5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme** Ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Uyarınca **Beyanname Üzerinden Kazancın Bulunması Halinde Yararlanılan** Ar-Ge ve Tasarım İndirim Tutarı **2.000.000 TL ve Üzerinde Olan Kurumlar Vergisi Mükellefleri** ve
- 2- **4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu** Uyarınca Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde **Elde Edilen** ve beyanname üzerinden **Zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler** olarak beyan edilen ve tutarı **2.000.000 TL ve üzerinde** istisna kazancı beyan eden **gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri,**

Amaç

38

- Ülkemizde Ar-Ge, **yenilik ve tasarım** faaliyetlerini **geliştirmek** ve **desteklemek** amacıyla var olan devlet desteklerinin yanı sıra bu **ekosistemin** en önemli etkenlerden biri olan **sermayeye dayalı** fonlarının özel sektörün ayıracağı kaynaklarla **kurulması** ve **güçlendirilmesi** hedeflenmektedir.
- Mükelleflerin **bazı avantajlarla yaratıcı fikir ve girişim** gerektiren, **yeni üretim yöntemlerini** uygulamaya dönük alanlara **kaynak aktarmaları** ülke ekonomisi bakımından faydalı olarak değerlendirilmiştir.

Oran ve Üst Limit

39

- Yararlanılan **İndirim ve İstisna tutarının 2.000.000 TL** yi geçmesi halinde tutarın **% 3 oranında**, fon ayırma zorunluluğu bulunmaktadır. Hesaplan fonun **üst limiti 100.000.000 TL** ile sınırlıdır.
- **Tutarları Artırma Yetkisi**
- Cumhurbaşkanı **düzenlemede yer alan tutar ve oranları** birlikte ya da ayrı ayrı **sıfıra kadar** indirmeye, **beş katına kadar** artırmaya yetkilidir.

Fon Ne Zaman Ayrılır ?

40

- Söz konusu istisna ve İndirime tabi olan kazançların hesaplanması için **dönemin kapanması** ve istisna ve indirim tutarının **kesinleşmesi** gerekir. Bu hesaplama da ancak **takip eden yılda** gerçekleşebilir. Bu nedenle hesaplanan fon takip eden yılda **ayrılıp pasifte geçici bir fon** hesabında tutulur.

Fon Nasıl Kullanılabilir

41

- Ayrılan Fonun;
- 1) **Türkiye’de yerleşik** girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş **girişim sermayesi yatırım fonu** paylarının satın alınması veya
- 2) **Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları** ya da
- 3) 4691 Sayılı Kanun kapsamındaki **kuluçka merkezlerinde** faaliyette bulunan diğer **girişimcilere sermaye** olarak konulması,
- şarttır.

Ne Zamana Kadar Fon Kullanılmalı,

42

- Pasifte geçici bir hesapta tutulan fon geçici hesabın oluşturulduğu **yılın sonuna kadar** adı geçen girişim sermayesi fonları, Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları veya Kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere **sermaye olarak konulması** gerekmektedir,

Fon Ayrılmaması veya Belirlenen alanlara fonun

43

yatırılmaması halinde ne olur ?

- ➔ Söz konusu tutarın ilgili **yılın sonuna kadar** geçici fon hesabına **aktarılmaması** durumunda, Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden **istisna edilen kazançlar ve indirim** konusu yapılan **tutarların yüzde yirmisi**, ilgili yılda yararlanılan gelir ve kurumlar **vergisi istisnasına konu edilemez**.
- ➔ Bu tutar nedeniyle **zamanında alınmayan** vergiler **vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın** tarh edilir.

Fon Ayrılmaması veya Belirlenen alanlara fonun

44

yatırılmaması halinde ne olur ?

- **Örnek** : ABX A.Ş. 2023 yılında **Ar-Ge Merkezinde** yaptığı Ar-Ge faaliyetleri kapsamında **100.000.000 TL'yi** Kurumlar Vergisi **Beyannamesinde İndirim** konusu yapmış olup, takip eden yılda yatırımları nedeniyle **nakit sorunu** yaşamış ve kanunda belirtilen alanlarda **fon alımı veya yatırımı yapamamıştır**. Bu durumda mükellef şirket Kurular Vergisi **Beyannamesinde düzeltme** yapıp Ar-Ge indirim tutarını **(100.000.000 x 0,80 = 80.000.000) 80.000.000 TL** olarak **beyan edecektir**. Bu düzeltme sonucu **ödenecek vergi** nedeniyle zamanında tahsil edilemeyen vergilere **vergi ziyai cezası uygulanmayacaktır**.
- Bu durumda istisna ve indirimden yararlanan ancak yeterli kaynağı olmadığından söz konusu **yatırımları yapamayan işletmeler** veya söz konusu yatırımı **yapmak istemeyen** işletmeler hesapladıkları **istisnanın belli bir kısmından yararlanamama seçeneği** ile karşılaşacaklardır.

Fon Ayrılmaması veya Belirlenen alanlara fonun

45

yatırılmaması halinde ne olur ?

- GİB tarafından verilen bir **özelgede** “Girişim Sermayesi Fonuna **Aktarılmayan İstisna Kazançların Vergisel Durumu**” ile ilgili;
- “Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, Şirketiniz tarafından **teknoloji geliştirme bölgelerinden** elde edilen ve kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden **istisnaya konu edilen kazanç** tutarının yüzde **ikisinin pasifte geçici** bir hesaba alındıktan sonra 4691 sayılı Kanunda **belirtilen yatırımlara yine Kanunda öngörülen sürede aktarılmaması** durumunda, ilgili dönem beyannamesinde Kanun kapsamında **istisnaya konu edilen kazanç tutarının yüzde yirmisi, ilgili yılda** yararlanılan kurumlar vergisi istisnasına konu edilemeyecek ve bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan **vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın** tarh edilecektir.
- Öte yandan, mezkur Kanun kapsamında istisnaya konu edilmemesi gereken tutar ve bu tutar nedeniyle zamanında alınamayan vergilerin, bağlı bulunduğunuz vergi dairesi tarafından vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edileceği tabiidir.” Hükümlerine yer verilmiştir.

Kazancı Olup Beyannamede İndirimden

46

Yararlanmayanlar

- ➔ Teknoloji **geliştirme bölgelerinden** elde edilen **istisna kazançlar zarar olsa dahi beyanname üzerinden indirilir**. Bu tutar 2.000.000 TL ve üzerinde ise **fon hesaplanır** ve yılın sonuna kadar fon alımı / yatırım işlemi gerçekleştirilmelidir.
- ➔ **Ar-Ge ve Tasarım** indirimi ise **kazancın bulunması halinde** beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilir. Kazanç yetersizliği nedeniyle **beyanname üzerinden indirilmeyen tutarlar** ise sonraki yıllara devreder ve takip eden yılda endeksleme yapılarak yararlanılabilir.
- ➔ Bu durumda **kazancın bulunmaması** nedeniyle Ar-Ge ve Tasarım indiriminden **yararlanamayan** mükelleflerin ilgili yılda **fon ayırma zorunluluğu bulunmamaktadır**.

Kazancı Olup Beyannamede İndirimden Yararlanmayanlar

Örnek 1: ABC A.Ş. **Teknoloji Geliştirme Bölgesinde** yazılım faaliyetinde bulunan bir işletme olup **2023 yılı kazancı 3.000.000.000 TL** kazanç elde etmiş ve bu kazancını yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi ile bu tutarın tümünü beyanname üzerinden **istisna kazanç** olarak beyan etmiştir. Bu durumda şirket **3.000.000.000 TL x 0,03 = 90.000,000 TL** fon hesaplayıp **pasifte geçici fon** hesabına kaydedip yıl sonuna kadar **fon alımı / yatırımı yapacaktır.**

➔ **Örnek 2:** ABCD A.Ş. **Ar-Ge Merkezinde** faaliyet göstermekte ve aynı zamanda **başka faaliyetleri** de bulunmaktadır. **2023 yılında 5.000.000 TL** Ar-Ge harcaması yapmıştır. Mükellef **geçmiş yıl zararı nedeniyle** söz konusu harcamayı Kurumlar Vergisi beyannamesinde **kazancın bulunmaması nedeniyle** indirim konusu **yapılamamış** olup söz konusu tutar **2024 yılına devredilmiştir.**

➔ Bu durumda söz konusu mükellef beyanname üzerinde herhangi bir indirimden **yararlanmadığı için fon ayırma yükümlülüğü bulunmamaktadır.**

Kazancı Olup Beyannamede İndirimden

48

Yararlanmayanlar

- ➔ **Örnek 3:** ABZ A.Ş. **Teknoloji Geliştirme Bölgesinde** kontrol sistemleri konusunda faaliyet göstermektedir. **2023 yılı** kazancı **11.500.000.000 TL kazanç** elde etmiş ve bu kazancını yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi ile bu tutarın tümünü beyanname üzerinden **istisna kazanç olarak** beyan etmiştir. Bu durumda şirket **11.500.000.000 TL x 0,03 = 345.000.000 TL** fon hesaplayacak ancak **üst limit 100.000.000 TL** olduğu için zorunlu olarak **takip eden yılda 100.000.000 TL 'yi pasifte geçici fon** hesabına kaydedip **yıl sonuna kadar fon alımı / yatırımı** yapacaktır.

Ayrılan Fon ile Hangi Yatırım Yapılabilir

49

- Ayrılan Fon ile aşağıdaki **yatırım araçlarından birine** takip eden yılın sonuna kadar yatırım yapılmalıdır.
- 1) **Türkiye’de yerleşik** girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş **girişim sermayesi yatırım fonu** paylarının satın alınması veya
- 2) Girişim sermayesi **yatırım ortaklıkları** ya da
- 3) 4691 Sayılı Kanun kapsamındaki **kuluçka merkezlerinde** faaliyette bulunan diğer **girişimcilere sermaye** olarak konulması,
- şarttır.
- Kapsama giren mükelleflerin Girişim sermayesi yatırım **fonu satın** almak, veya Girişim sermayesi **yatırım ortaklıkları** ve 4691 Sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimciler sermaye koymak, hissedar olmayı **gerçekleştirmek** zorundadırlar.

Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

50

- Türkiye’de yerleşik **girişimcilere yatırım yapmak** üzere kurulacak fonlarının kuruluş esasları 6362 Sayılı **Sermaye Piyasası Kanunu** ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar **Tebliği (III-52.4)** Madde 4 ‘te Girişim sermayesi yatırım fonu “Fon, Kanun hükümleri uyarınca **nitelikli yatırımcılardan** katılma payı karşılığında **toplanan para ya da iştirak paylarıyla**, pay sahipleri hesabına, inançlı mülkiyet esaslarına göre, belirtilen **varlık ve işlemlerden oluşan portföyü** işletmek amacıyla Kuruldan **faaliyet izni** alan **portföy yönetim şirketleri**, **girişim sermayesi portföy yönetim şirketleri** ve **gayrimenkul ve girişim sermayesi portföy yönetim şirketleri tarafından** bir içtüzük ile **sürelili olarak kurulan** ve **tüzel kişiliği bulunmayan** mal varlığıdır.” Şeklinde tanımlanmış olup fona ilişkin bütün **hesap ve işlemleri** Kurul (**SPK**) **denetimine** tabi olduğu belirtilmiştir.

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları

51 Türkiye'de yerleşik girişim **sermayesi yatırımları**, sermaye **piyasası araçları** ve Kurulca **belirlenecek diğer varlıklara yatırım** yapmak üzere kurulan **Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları'nın** kuruluş esasları 6362 Sayılı **Sermaye Piyasası Kanunu** ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar **Tebliği (III-48.3)** Madde 4 'te Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları "Girişim sermayesi yatırım ortaklığı, bu Tebliğ ile belirlenmiş usul ve esaslar dahilinde, **girişim sermayesi yatırımları, sermaye piyasası araçları** ve Kurulca **belirlenecek diğer** varlık ve haklardan oluşan **portföyü işletmek** amacıyla paylarını ihraç etmek üzere kurulan veya esas sözleşme değişikliği yolu ile dönüşen, Kanununun 48 inci maddesinde sınırı çizilen faaliyetler çerçevesinde olmak kaydı ile bu **Tebliğde izin verilen diğer faaliyetlerde** bulunabilen ve **kayıtlı sermaye sistemine tabi** anonim ortaklık olan sermaye piyasası kurumudur." Şeklinde tanımlanmış olup, Kurul **denetimi (SPK) ve Bağımsız Denetime** tabi oldukları belirtilmiştir.

4691 Sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyettedir bulunan girişimciler

52

- 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Madde 3 /a 'da ve uygulama yönetmeliğinde “**Kuluçka Merkezi (İnkübatör)**: Özellikle **genç ve yeni işletmeleri geliştirmek amacıyla**; girişimcilere bölge içinde veya dışında ofis hizmetleri, ekipman desteği, yönetim desteği, mali kaynaklara erişim, kritik iş ve teknik destek hizmetlerinin bir çatı altında tek elden sağlandığı yapıları,” olarak tanımlanmıştır,
- Kuluçka firması, kuluçka merkezi ve kuluçka programı ise madde 15'te “Kuluçka firmaları; Ar-Ge, teknolojik yenilik, yazılım ve tasarım faaliyetlerine yönelik **doğrudan desteklenen** veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işletmeleri tarafından yarışma programları ile **desteklenmesi uygun görülen** veya bu faaliyetlerde bulunan **en fazla üç yıllık, proje sahibi girişimciler** ya da **yeni işletmelerdir.**”

Fon Her Yıl ayrılmak zorunda mı ?

53

- ➔ 5746 Sayılı kanun ve 4691 Sayılı Kanun'da yer alan söz konusu **düzenleme devam** ettiği ve **belirtilen istisna ve indirimler** mükellefler tarafından beyanname üzerinde yararlanılmaya devam ettiği sürece her yıl **fon ayrılması** ve belirlenen yatırım alanlarına **yatırım yapılması zorunluluğu** devam edecektir.

Fonun Kısmen Yatırıma Yönlendirilmesi ?

54

- ➔ **Kısmen yatırıma aktarma** durumunda ise kanuni düzenlemede **açıklık bulunmamaktadır**. Bu durumda düşüncemiz **orantı yoluyla** aktarılmayan kısma tekabül eden haksız indirim nedeniyle tarhiyat yapılması gerektiği yönündedir.

Yapılan Yatırımlar ne kadar sürede elde tutulacak ?

55

- ➔ Yapılan Yasal düzenleme gereği ayrılması gereken geçici fon hesabına alınıp yapılan yatırımların ne kadar süre ile elde tutulacağı konusunda bir **yasal düzenleme** bulunmamaktadır.
- ➔ **Düzenleme amacı** gereği **teknoloji öncelikli** girişim sermayesi fonu ve yatırımları ve kuluçka merkezlerindeki yatırımları desteklemek amacıyla yapılan bu **yatırımların orta ve uzun vadeli olması** gerekirken, düzenlemedeki boşluk nedeniyle belirsizlik bulunmaktadır.
- ➔ Bu nedenle bu **yatırımların satılması**, devredilmesi, işletmeden çekilmesinin önünde bir engel olmadığı anlaşılmaktadır. (VUK 325/A kapsamında istisnadan yararlanma hariç)

AR-GE MERKEZLERİ

Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezi Sayısı	1.327
Toplam Personel Sayısı (Destek personeli dahil)	86.145
Lisans	52.987
Yüksek Lisans	16.451
Doktora ve Üstü	1.626
Proje Sayısı (Tamamlanan)	66.322
Proje Sayısı (Devam Eden)	14.700
Patent Sayısı	39.966
Tescil	13.958
Başvuru	26.008

AR-GE MERKEZLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

SIRA NO *	SEKTÖR	AR-GE MERKEZİ SAYISI	SIRA NO *	SEKTÖR	AR-GE MERKEZİ SAYISI
1	Makine ve Teçhizat İmalatı	169	24	Seramik ve Refrakter	15
2	Otomotiv Yan Sanayi	137	25	Ambalaj	13
3	Yazılım	124	26	Dökümcülük	12
4	Bilgisayar ve İletişim Teknolojileri	91	27	Havacılık	9
5	Elektrik-Elektronik	77	28	Medikal	9
6	Tekstil	78	29	Denizcilik	7
7	Kimya	76	30	İnşaat	7
8	Gıda Sanayi	60	31	Kozmetik ve Temizlik Ürünleri	7
9	Savunma Sanayi	56	32	Mühendislik/Mimarlık Faaliyetleri	7
10	İlaç	42	33	Çimento ve Çimento Ürünleri	6
11	İmalat Sanayi	40	34	Kağıt ve Kağıt Ürünleri	6
12	Enerji	33	35	Otomotiv Tasarımı ve Mühendislik	6
13	Demir ve Demir Dışı Metaller	25	36	Madencilik	5
14	Tarım	24	37	Petrol ve Petrol Ürünleri	5
15	Otomotiv	23	38	Medya ve İletişim	3
16	Dayanıklı Tüketim Malları	21	39	Orman Ürünleri	3
17	Sağlık	20	40	Perakendecilik	3
18	Lastik-Plastik-Kauçuk	19	41	Cam ve Cam Ürünleri	2
19	Telekomünikasyon	18	42	Hayvancılık	2
20	İklimlendirme	17	43	Deri Teknolojileri	1
21	Bankacılık ve Finans	16	44	Sıvılaştırılmış Likit Petrol Gazı	1
22	Ulaştırma ve Lojistik	16	45	Silah ve Mühimmat	
23	Mobilya	15			

AR-GE MERKEZLERİNİN İL BAZINDA DAĞILIMI

SIRA NO *	İL	AR-GE MERKEZİ SAYISI	SIRA NO *	İL	AR-GE MERKEZİ SAYISI
1	İstanbul	427	29	Bolu	4
2	Ankara	151	30	Hatay	3
3	Kocaeli	137	31	Osmaniye	3
4	Bursa	135	32	Diyarbakır	3
5	İzmir	101	33	Zonguldak	3
6	Tekirdağ	54	34	Adıyaman	2
7	Manisa	35	35	Çanakkale	2
8	Sakarya	25	36	Elazığ	2
9	Konya	22	37	Karaman	2
10	Eskişehir	21	38	Niğde	2
11	Antalya	18	39	Trabzon	2
12	Denizli	15	40	Aksaray	2
13	Kayseri	15	41	Afyonkarahisar	1
14	Balıkesir	15	42	Amasya	1
15	Kahramanmaraş	13	43	Batman	1
16	Gaziantep	12	44	Burdur	1
17	Adana	12	45	Çankırı	1
18	Mersin	10	46	Çorum	1
19	Düzce	10	47	Erzincan	1
20	Aydın	9	48	Giresun	1
21	Kütahya	9	49	Isparta	1
22	Bilecik	6	50	Karabük	1
23	Samsun	6	51	Kastamonu	1
24	Kırklareli	5	52	Kırıkkale	1
25	Uşak	5	53	Muğla	1
26	Malatya	4	54	Nevşehir	1
27	Sivas	4	55	Ordu	1
28	Yalova	4	56	Şanlıurfa	1
			57	Yozgat	1

Gizli simgeleri göster

TASARIM MERKEZLERİ

Faaliyette Olan Tasarım Merkezi Sayısı	332
Toplam Personel Sayısı	8.285
Lisans	5.327
Yüksek Lisans	754
Doktora ve Üstü	49
Proje Sayısı (Tamamlanan)	13.094
Proje Sayısı (Devam Eden)	2.272
Patent Sayısı	852
Tescil	271
Başvuru	581
Tasarım Merkezi Olan Yabancı/ Yabancı Ortaklı Firma Sayısı	39

TASARIM MERKEZLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

SIRA NO	SEKTÖR	TASARIM MERKEZİ SAYISI	SIRA NO	SEKTÖR	TASARIM MERKEZİ SAYISI
1	Tekstil	53	17	Dayanıklı Tüketim Malları	4
2	Mühendislik/Mimarlık	45	18	Yazılım	3
3	İmalat Sanayi	38	19	Madencilik	3
4	Makine ve Teçhizat İmalatı	37	20	Enerji	3
5	Otomotiv Yan Sanayi	21	21	Denizcilik	3
6	Medya ve İletişim	17	22	Otomotiv Tasarımı ve Mühendislik	3
7	Mobilya	15	23	Bilgisayar ve İletişim Teknolojileri	3
8	İnşaat	14	24	Havacılık	3
9	Otomotiv	13	25	Cam ve Cam Ürünleri	3
10	Elektronik	9	26	Gıda Sanayi	2
11	Savunma Sanayi	8	27	Lastik-Plastik	2
12	Konfeksiyon ve Hazır Giyim	7	28	Perakendecilik	2
13	Demir ve Demir Dışı Metaller	5	29	Kuyumculuk	1
14	İklimlendirme	4	30	Kağıt ve Kağıt Ürünleri	1
15	Seramik ve Refrakter	4	31	Telekomünikasyon	1
16	Dökümcülük	4	32	Tarım	1

TASARIM MERKEZLERİNİN İL BAZINDA DAĞILIMI

SIRA NO	İL	TASARIM MERKEZİ SAYISI	SIRA NO	İL	TASARIM MERKEZİ SAYISI
1	İstanbul	147	17	Kırklareli	1
2	Ankara	36	18	Mersin	1
3	Bursa	33	19	Antalya	1
4	İzmir	25	20	Yalova	1
5	Kocaeli	17	21	Malatya	1
6	Tekirdağ	13	22	Kahramanmaraş	1
7	Denizli	12	23	Karabük	1
8	Adana	8	24	Hatay	1
9	Manisa	7	25	Zonguldak	1
10	Sakarya	5	26	Sivas	1
11	Kayseri	4	27	Bilecik	1
12	Aydın	3	28	Çanakkale	1
13	Kütahya	3	29	Gaziantep	1
14	Eskişehir	3			
15	Düzce	2			
16	Konya	1			

Kuluçka Merkezleri - BTM

62

- ➔ BTM 'Dünyanın **En İyi 5 Kuluçka Merkezi**'nden biri seçildi!
- ➔ 25/01/2023 Haber
- ➔ **BTM (Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi)** İTO tarafından girişimciliğın desteklenmesi amacıyla kurulmuştur.
- ➔ Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), **90 ülkedeki 600'den fazla kuluçka ve hızlandırma merkezi** verilerinden oluşturduğu endeks ile otorite kabul edilen **UBI Global'in açıkladığı listede**, dünyanın **en iyi 5 kuluçka merkezi** arasına girmeyi başardı.
- ➔ Dünyanın en saygın kurumlarından biri olan İsveç merkezli UBI Global, **BTM'yi üniversiteler de dahil kamu ve özel sektör** kuluçka merkezleri arasında "Dünyanın En İyi 5 Kuluçka Merkezinden Biri" olarak **ödüllendirdi**.

Kuluçka Merkezi - İTÜ ARI Teknokent

63

İhraç Belgesi Onaylanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonları-

64

326

24 GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Alfa Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
A1 PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Pardus Teknoloji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
AK PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
AKTİF PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Startupfon Opportunity Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ALBARAKA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Değer Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ALLBATROSS PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ARZ GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ATLAS PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Teknoloji Odaklı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
AURA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	B4YO Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
AZİMUT PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Sinema TV Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
BV PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Boğaziçi Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
DENİZ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Deniz Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
FİBA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
FONERİA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
FONEVA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

İhraç Belgesi Onaylanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonları-

65

326

FT GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
GEDİK PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Eksim Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
GLOBAL MD PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
HEDEF PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Değer Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
INVEO PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Fintech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
İNTEGRAL GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Bisu Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
İSTANBUL PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Gaziantep Entegre Sağlık Kampüsü PPP Girişim Ser.Yat.Fonu
İŞ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Altyapı Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
KALKINMA GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Kalkınma Katılım Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
KIZILAY GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
KUVEYT TÜRK PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Teknogirişim Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
LETVEN CAPITAL GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Tars Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
LOGOS PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Testinium Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
MAQASID GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERM.PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Finansal Teknolojiler Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
MAXİS GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Temiz Enerji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

İhraç Belgesi Onaylanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonları-

66

326

MÜKAFAT PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Buket Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
NEO PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Next Proptech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
NUROL PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
OMURGA GAYRİMENKUL VE GİRİŞİM SERM. PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Teknoloji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
OYAK PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
PARDUS PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Dördüncü Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
QINVEST PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Re-pie Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Getir Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ROTA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Fintech Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
TACİRLER PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Gelecek Etki Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
TERA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Game Invest Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ÜNLÜ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
WAM GAYRİMENKUL VE GİRİŞİMİ SERM. PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
YAPI KREDİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Frwd Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.	Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

Yatırım Ortaklıkları İsimleri

67

- 1- ARDVENTURE GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 2- ATP GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 3- EGELİ & CO TARIM GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 4- GÖZDE GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 5- HEDEF GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 6- HUB GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 7- ICU GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 8- INVEO VENTURES GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 9- İŞ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 10- KOBİ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 11- ÖNCÜ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 12- ARDUS GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 13- RHEA GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 14- SNK GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 15- VERUSATURK GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ
- 16- ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI ANONİM ŞİRKETİ

- ➔ **Girişim sermayesi fonu, Girişim Sermayesi ortaklıkları ve kuluçka merkezlerinde yer alan girişimcilere yapılan yatırımlardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi,**

Girişim Sermayesi Fonuna Sağlanan Vergi Avantajları

69

- 213 Sayılı **Vergi Usul Kanunu**'na 6322 sayılı kanununun 15.maddesiyle eklenen, Yürürlük 15.06.2012) **Girişim sermayesi fonu** başlıklı Madde **325/A** ile düzenlemeler yapılmıştır.
- Kanunun **gerekçesinde** amacın elde edilen **kazancın gelirden indirilmesine imkan tanınması** suretiyle, **uluslararası ekonomik rekabet açısından büyük önem taşıyan girişimcilik** ve yurt dışı hizmet ihracatını teşvik etmek, **girişimciliğin teşvik edilmesi** amacıyla; Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan, **gelişme potansiyeli** taşıyan ve **kaynak ihtiyacı içerisinde olan** girişimci şirketlere **kaynak tahsis** eden girişim sermayesi yatırım **fon veya ortaklıklarına** sermaye koyan işletmeler için yeni bir **teşvik düzenlemesi** yapıldığı belirtilmiştir.

Girişim Sermayesi Fonuna Sağlanan Vergi Avantajları

70

- **“Madde 325/A Girişim sermayesi fonu**
- Sermaye **Piyasası Kurulunun** düzenleme ve denetimine tabi olarak **Türkiye'de kurulmuş** veya kurulacak olan **girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması** veya girişim sermayesi **yatırım fonu paylarının** satın alınması amacıyla, ilgili **dönem kazancından** veya beyan edilen gelirden **girişim sermayesi fonu** ayrılabilir. Bu fon, kurum kazancının veya beyan **edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşamaz.**
- Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar **pasifte geçici** bir hesapta tutulur. Mükelleflerce, fonun **ayrıldığı yılın sonuna kadar** girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına **yatırım yapılmaması** halinde, **zamanında tahakkuk** ettirilmeyen vergiler **gecikme faizi ile** birlikte tahsil edilir.

Girişim Sermayesi Fonuna Sağlanan Vergi Avantajları

71

- Bu fon; **amacı dışında** herhangi bir suretle **başka bir hesaba nakledilmesi**, işletmeden **çekilmesi**, ortaklara **dağıtılması**, dar mükelleflerce **ana merkeze** aktarılması veya işin terki, işletmenin tasfiyesi, devredilmesi, bölünmesi ya da girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma **paylarının elden** çıkarılmasından itibaren **altı ay içinde** bu maddede belirtilen amaçla **yeniden kullanılmaması** halinde, bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde **vergiye tabi** tutulur.” Hükmü yer almıştır.

5520 Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Yer alan düzenlemeler

72

- **5520 Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Diğer indirimler başlıklı Madde 10'da (1/g)** yer alan düzenlemede “213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan **edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı**” nın Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi **beyannamesi üzerinde** ayrıca gösterilmek şartıyla, **kurum kazancından indirim** konusu yapılacağı düzenlenmiştir.

Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde istisna ile ilgili düzenlemeler yapılarak, (10.4)

73

- Girişim sermayesi fonunun **indirim konusu yapılabilmesi** için;
- - İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen **gelirin %10'unu**, toplam **fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması** (iki şartın **birlikte** gerçekleşmesi gerekmektedir.),
- - Fonun ayrıldığı **yılın sonuna kadar** Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi **yatırım ortaklıklarına veya fonlarına** yatırım yapılması,
- - Ayrılan fon tutarının ilgili yılın **kurumlar vergisi beyannamesinde** ayrıca gösterilmesi
- Gerektiği belirtilmiş,

Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde istisna ile ilgili düzenlemeler yapılarak, (10.4)

74

- “Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu ilgili dönem kazancından ayrılacağından, **pasifte özel bir fon** hesabına alınacak tutar hesap dönemi sonu itibarıyla tespit edilebilecektir. Bu çerçevede, **fon hesabına** alınma işleminin, izleyen hesap döneminin başından itibaren kurumlar vergisi **beyannamesinin verildiği tarihe kadar** yapılması gerekmektedir. Bu şekilde, indirim konusu yapılacak olan kazanç tutarı, ilgili dönemin genel sonuç hesaplarına yansıtacak olup kurumlar vergisi beyannamesinin ilgili satırında gösterilmek suretiyle de indirimden yararlanılabilecektir.
- Dolayısıyla **geçici vergilendirme** dönemlerinde fon ayrılması ve indirim uygulamasından **yararlanılması mümkün değildir.**”

Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde istisna ile ilgili düzenlemeler yapılarak, (10.4)

75

- Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların mükelleflerce pasifte **geçici bir hesapta** tutulması, fonun ayrıldığı **yılın sonuna kadar** girişim sermayesi **yatırım ortaklıklarına** veya **fonlarına yatırım** yapılması gerekmektedir. Söz konusu **yatırımın yapılmaması** halinde, indirim konusu yapılan tutar nedeniyle tahakkuk ettirilecek **vergi gecikme faizi ile birlikte** mükelleften tahsil edilecektir.
- **Örnek:** Hesap dönemi takvim yılı olan (A) A.Ş.'nin 2012 yılı dönem sonu **öz sermayesi 800.000 TL** olup, şirket **2012 yılında 170.000 TL kazanç** elde etmiştir. Şirketin ayrıca, **30.000 TL kanunen kabul edilmeyen gideri**, **50.000 TL istisna** kapsamında **serbest bölge kazancı**, **20.000 TL yatırım indirimi** tutarı ve **2011 yılından 30.000 TL geçmiş yıl zararı** bulunmaktadır.

Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde istisna ile ilgili düzenlemeler yapılarak, (10.4)

76

- Şirket beyan edilen gelirin $[170.000+30.000-50.000-30.000-20.000=100.000]$ **%10'u olan 10.000** TL'yi girişim sermayesi fonu olarak ayırarak özel bir fon hesabına almıştır.
- Bu durumda (A) A.Ş., beyan edilen **gelirin %10'unu** ve dönem sonu **öz sermayesinin %20'sini** aşmayacak şekilde ayırdığı girişim sermayesi fonunu, 25/4/2013 tarihine kadar vereceği 2012 yılı kurumlar vergisi **beyannamesinde indirim** konusu yapabilecektir. (A) A.Ş.'nin 2013 yılı sonuna kadar, ayırmış olduğu 10.000 TL fon tutarıyla girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım **yapmaması halinde**, indirim konusu yaptığı 10.000 TL fon tutarı nedeniyle **eksik tahakkuk ettirilen $(10.000 \times \%20)$ 2.000 TL** vergi, **gecikme faizi ile birlikte** tahsil edilecektir.

Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde istisna ile ilgili düzenlemeler yapılarak, (10.4)

77

- İndirim konusu yapılacak tutarın tespitinde, **her yıl** girişim sermayesi **fonu olarak ayrılan** tutarlar **ayrı ayrı dikkate** alınacak, **önceki yıllarda** ayrılan fon tutarları için **tekrar** indirim uygulanmayacaktır. Ancak, **ayrılan toplam fon tutarı hiçbir suretle öz sermayenin %20'sini aşamayacaktır.**

Fon tutarının vergilendirilmesi

78

- Fonun ayrıldığı **yılın sonuna kadar** girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına **yatırım yapılmakla birlikte**, girişim sermayesi fonu olarak **ayrılan tutarların**;
- - Amacı dışında herhangi bir suretle **başka bir hesaba** nakledilmesi,
- - İşletmeden **çekilmesi**,
- - **Ortaklara** dağıtılması,
- - Dar mükelleflerce **ana merkeze** aktarılması,
- - Mükelleflerce **işin terki**,
- - İşletmenin **tasfiyesi**, devredilmesi veya bölünmesi,
- - Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının **elden çıkarılmasından** itibaren **altı ay içinde** aynı amaçla **yeniden kullanılmaması**

Fon tutarının vergilendirilmesi

79

- Hallerinde, bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde diğer kazançlarla ilişkilendirilmeksizin **vergiye tabi tutulması** gerekmektedir. Dolayısıyla, bu fon tutarları, beyan edildiği döneme ilişkin **dönem zararı**, geçmiş yıl zararları, **indirim ve istisnalar** ile **ilişkilendirilmeksizin vergilendirilecektir.**
- Sayılan hallerde sadece **girişim sermayesi fonu** hesabında tutulan ve **önceki yıllarda indirim** konusu yapılan tutarlar **vergiye tabi** tutulacak olup daha **önce beyannamede** indirim konusu yapılan tutarlar bakımından ise herhangi **bir işlem yapılmayacaktır.**

Gelir vergisi indirimi

80

Gelir Vergisi Kanununda Kurumlar Vergisinde yer alan benzer düzenlemeler **Kanunun 89 nolu “Diğer İndirimler”** başlıklı maddesinin **12 numaralı** bendinde yer alan düzenleme bulunmaktadır. Düzenlemede “**Vergi Usul Kanununun 325/A** maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen **gelirin %10'unu** aşmayan kısmı” yer almış olup, Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan ve tutarları beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan tutarın beyan edilen gelirden indirileceği düzenlenmiştir.

- ➔ Hem kurumlar vergisi hem de gelir vergisi mükelleflerinden **bilanço esasına tabi** olanlar bu fonu **ayırabileceklerdir**. Yasal düzenlemelere göre girişim sermayesi yatırım fonları ve ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisi ve Gelir Vergisinden istisnadır. Ayrıca mükelleflerin **girişim sermayesi fonları** ile girişim sermayesi **yatırım ortaklıklarından** elde ettikleri **kâr payları da kurumlar** vergisinden **istisna** olarak yer almıştır.

4691 Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Geçici Madde 2 'de kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimciler için yer alan düzenleme;

81

- Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile **Bölgede faaliyet gösteren** gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu **Bölgedeki yazılım, tasarım** ve AR-GE faaliyetlerinden **elde ettikleri kazançları** 31/12/2028 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Teşekkürler...

kamberkaya@endeksdenetim.com